

Likwidacja lub zawieszenie działalności gospodarczej

Podatnik prowadzący działalność gospodarczą może stanąć przed koniecznością jej czasowego zawieszenia lub nawet zakończenia. Likwidacja działalności gospodarczej wiąże się z określonymi obowiązkami, w tym z terminowym sporządzeniem spisu z natury, jego rozliczeniem, a następnie zgłoszeniem naczelnikowi urzędu skarbowego faktu zaprzestania wykonywania czynności opodatkowanych w celu wykreślenia z rejestru podatników VAT. Podatnicy wykorzystujący kasy rejestrujące muszą dodatkowo pamiętać o złożeniu wniosków o dokonanie odczytu pamięci fiskalnej kasy oraz wykreślenie jej z ewidencji prowadzonej przez naczelnika urzędu skarbowego. Z kolei podatnik, który zawiesił działalność gospodarczą, choć zasadniczo w okresie tego zawieszenia jest zwolniony z licznych podatkowych obowiązków, powinien mieć świadomość tego, że niektóre z nich należy w tym czasie wykonywać. Likwidacja działalności może mieć również miejsce, gdy umrze właściciel prowadzący jednoosobową działalność. Uchwalona 5 lipca 2018 r. ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej ma pomóc spadkobiercom kontynuować działalność.

1. Likwidacja jednoosobowych działalności i spółek osobowych

Likwidacja działalności gospodarczej prowadzonej jednoosobowo lub w formie spółek osobowych skutkuje m.in. obowiązkiem:

- sporządzenia spisu z natury i wykazania w związku z nim podatku należnego,
- dołączenia informacji o sporządzonym spisie do ostatniej deklaracji podatkowej,
- złożenia zgłoszenia na formularzu VAT-Z (bez obowiązku odrębnego wyrejestrowania jako podatnika VAT UE),
- zakończenia pracy kasy rejestrującej w trybie fiskalnym,
- zwrotu ulgi na zakup kasy, jeśli była używana krócej niż 3 lata,
- korekty podatku naliczonego, o której mowa w art. 91 ust. 7 ustawy o VAT, jeśli nastąpiła zmiana przeznaczenia towaru.

1.1. Zasady sporządzania spisu z natury na zakończenie działalności gospodarczej

Likwidacja jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółek osobowych skutkuje obowiązkiem sporządzenia spisu z natury, o którym mowa w art. 14 ustawy o VAT, i wykazania w związku z nim podatku należnego od towarów, co do których przy nabyciu przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego, a które pozostały w firmie na dzień likwidacji działalności.

1.1.1. Na kim spoczywa obowiązek sporządzenia remanentu likwidacyjnego

Zgodnie z art. 14 ust. 1–3 ustawy o VAT obowiązek sporządzenia spisu z natury w celu rozliczenia podatku należnego dotyczy:

- osób fizycznych,
- spółek cywilnych,
- spółek handlowych niemających osobowości prawnej, tj. spółek jawnych, partnerskich, komandytowych i komandytowo-akcyjnych.